

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
Φορμίωνος 83, Καισαριανή, τ.κ. 161 21. Τηλ. 210-7224123 fax.: 210-7223584
(Internet) <http://www.imkby.gr> - (e-mail) info@imkby.gr

Άριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/529

Έν Καισαριανῇ τῇ 17ῃ Νοεμβρίου 2025

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3 2 3η

Πρός

τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αιδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους

τούς Ίεροκήρυκες καί τούς Έφημερίους

τόν Ίερολογιώτατο Διάκονο

καί τίς Όσιώτατες Μοναχές

τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Άγαπητοί Πατέρες καί Άδελφοί

Χαίρετε έν Κυρίω

Προσεγγίζοντες καί πάλι τίς μεγάλες καί πολυσήμαντες έορτές τής θείας έπιφανείας πού έορτάζουμε τήν άποκάλυψη τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο καί τήν είσοδό Του στήν δημιουργία Του μέ τήν Σάρκωση τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ κρίνουμε άναγκαῖο νά έμβαθύνουμε στό νόημα τής έορτῆς.

Θεωροῦμε έκκλησιαστικό καθήκον μας αὐτές τίς ἅγιες ήμέρες νά προετοιμάσουμε τοὺς πιστοὺς γιά νά έορτάσουν τήν «μητρόπολιν τῶν έορτῶν», ὅπως ὀνόμασε τὰ Χριστούγεννα ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. «Έορτῇ γάρ ἦν περιφανής ή πάντα συνάγουσα καί μητρόπολις» (Έπιστολή τῇ «Δεσποίνῃ μου, τῇ αἰδεσιμωτάτῃ καί θεοφιλεστάτῃ διακόνῳ Ὀλυμπιάδι» P.G. 52, 533).

Πρός τοῦτο άπευθύνουμε τήν ανά χείρας έόρτιο ποιμαντορική Έγκύκλιό μας πού εκτείνεται σέ δύο μέρη.

Στό πρῶτο μέρος καταθέτουμε άγιοπνευματικές Πατερικές διδαχές γιά τήν κατανόηση τοῦ βαθύτερου νοήματος τής έορτῆς αὐτῆς.

Στό δεύτερο μέρος δίδουμε ὁδηγίες γιά τή διακονία μας αὐτή τήν έορταστική περίοδο τής έκκλησιαστικῆς ζωῆς.

Μέρος Α΄ .

Άπό τίς σοφές άγιοπνευματικές διδαχές τῶν άγίων Πατέρων μας, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου έπελέξαμε καί αναφέρουμε μερικές, τίς ὁποῖες θεωροῦμε χρήσιμες ποιμαντικῶς, ὥστε μ' αὐτές νά καθοδηγήσουμε τόν λαό τοῦ Θεοῦ καί νά τόν διδάξουμε μέ ποιό τρόπο πρέπει νά προετοιμασθεῖ γιά τήν κοσμοσωτήριο αὐτή χαρμόσυνη έορτή.

1. Έκ τῶν διδαχῶν τοῦ άγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

ά . Προτρέπει νὰ ἐορτάσωμεν θεϊκῶς καὶ ὑπερκοσμίως:

«Τοιγαροῦν ἐορτάσωμεν μὴ πανηγυρικῶς, ἀλλὰ θεϊκῶς: μὴ κοσμικῶς ἀλλὰ ὑπερκοσμίως· μὴ τὰ ἡμέτερα, ἀλλὰ τὰ τοῦ ὑμετέρου, μᾶλλον δὲ τὰ τοῦ Δεσπότη: μὴ τὰ τῆς ἀσθενείας, ἀλλὰ τὰ τῆς ἰατρείας: μὴ τὰ τῆς πλάσεως, ἀλλὰ τὰ τῆς ἀναπλάσεως» (Λόγος ΛΗ «εἰς τὰ Θεοφάνεια» (Ε.Π.Ε. 5, σελ. 40).

Δηλαδή: «Ἄς ἐορτάζωμεν ἐπομένως ὅχι μὲ δημόσιες πανηγύρεις, ἀλλὰ κατὰ τρόπον θεϊκόν. Ὅχι κατὰ τρόπον κοσμικόν, ἀλλὰ κατὰ τρόπον ὑπερκόσμιον, Ὅχι τὰ ἰδικά μας, ἀλλὰ περισσότερον τὰ τοῦ Κυρίου. Ὅχι τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἀσθένειαν, ἀλλὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν θεραπείαν. Ὅχι τὰ τῆς δημιουργίας, ἀλλὰ τὰ τῆς ἀναδημιουργίας».

β . Μᾶς ὑποδεικνύει τὸν τρόπο:

«Ἔσται δὲ τοῦτο πῶς; Μὴ πρόθυρα στεφανώσωμεν, μὴ χοροὺς συστησώμεθα, μὴ κοσμήσωμεν ἀγυιάς... μὴ ὀφθαλμὸν ἐστιάσωμεν, μὴ ἀκοὴν καταυλήσωμεν, μὴ ὄσφρησιν ἐκθηλύνωμεν, μὴ γεῦσιν καταπορνεύσωμεν,... μὴ κῶμοις καὶ μέθαις, οἷς κοίτας καὶ ἀσελγείας οἶδα συνεζευγμένας... Μὴ τιμήσωμεν οἶνων τοὺς ἀνθοσμίας... Ἀλλὰ ταῦτα μὲν Ἑλλήσι παρῶμεν, καὶ ἑλληνικοῖς κόμποις, καὶ πανηγύρεων.-... Ἡμεῖς δέ, οἷς Λόγος τὸ προσκυνούμενον, κᾶν τι δέῃ τρυφᾶν, ἐν λόγῳ τρυφήσωμεν, καὶ θείῳ νόμῳ, ... ἵν' οἰκεῖτον ἦ τὸ τρυφᾶν, καὶ μὴ πόρρω τοῦ συγκαλέσαντος» (Ε.Π.Ε. 5, σελ. 40-44).

Δηλαδή: «Πῶς θὰ γίνη δὲ αὐτό; Μὴ στολίσουμε τὰ προπύλαια, μὴ δημιουργήσουμε χορούς, μὴ στολίσουμε τοὺς δρόμους, μὴ χορτάσουμε τὰ μάτια μας, μὴ τέρψουμε τὴν ἀκοὴν μας μὲ μελωδίες, μὴν κάνουμε θηλυπρεπῇ τὴν ὄσφρηση, μὴ διαφθείρουμε τὴν γεύση μας, ... Ἄς μὴ παραδιδώμεθα σὲ γλέντια καὶ οἰνοποσίες, μὲ τίς ὁποῖες γνωρίζω ὅτι εἶναι συνυφασμένα καὶ σαρκικὰ ὄργια ... ἄς

μὴ δοκιμάσουμε τὰ κρασιὰ τὰ ὁποῖα ἀναδίδουν μυρωδιὰ ἀπὸ ἄνθη... Ἀλλὰ αὐτὰ μὲν ἄς τὰ ἀφήσουμε στοὺς Ἑλλήνες καὶ στοὺς ἐλληνικοὺς κομπασμοὺς καὶ στίς ἐλληνικὲς πανηγύρεις"... ἡμεῖς δὲ οἱ ὁποῖοι προσκυνοῦμε τὸν Λόγον, ἀκόμη καὶ ἂν πρέπει νὰ ἀπολαύσουμε κάτι, ἄς τὸ ἀπολαύσουμε μὲ τὴν λογικὴ καὶ τὸν θεῖο νόμο.... γιὰ νὰ εἶναι ἀρμόζουσα ἡ ἀπόλαυση καὶ νὰ μὴν ἀπομακρύνεται ἀπὸ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος μᾶς ἔχει συγκεντρώσει γιὰ νὰ πανηγυρίσουμε».

Υ . Καθορίζει τὴν προϋπόθεση. Τὴν κάθαρση τοῦ νοῦ, τῆς ἀκοῆς καὶ τῆς διανοίας.

«Καί μοι καθήρασθε, καὶ νοῦν, καὶ ἀκοήν, καὶ διάνοιαν, ὅσοι τρυφᾶτε τὰ τοιαῦτα (ἐπειδὴ περὶ Θεοῦ, καὶ θεῖος ὁ λόγος), ἵν' ἀπέλθῃτε τρυφήσαντες ὄντως τὰ μὴ κενούμενα» (Λόγος ΛΗ' «εἰς τὰ Θεοφάνεια» (Ε.Π.Ε. 5, σελ. 44).

Δηλαδή: «Καθαρίσατε πρὸς χάρη μου καὶ τὸν νοῦ καὶ τὴν ἀκοή καὶ τὴν διάνοια, ὅσοι ἐντρυφᾶτε σ' αὐτὰ τὰ πράγματα (ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναφέρεται στὸν Θεὸν καὶ εἶναι θεῖος), γιὰ νὰ ἀναχωρήσετε ἀφοῦ θὰ ἔχετε ἐντρυφήσει πραγματικὰ σ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν τελειώνουν ποτέ».

Δ . Καθορίζει τὴν οὐσία τῆς ἐορτῆς τῆς Ἐκκλησίας:

«Ἐπεὶ δὲ κεφάλαιον ἐορτῆς μνήμη Θεοῦ, Θεοῦ μνημονεύσωμεν. Καὶ γὰρ τὸν ἐκεῖθεν τῶν ἐορταζόντων ἦχον, ἔνθα "εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία", οὐκ ἄλλο τι ἢ τοῦτο εἶναι νομίζω, Θεὸν ὑμνούμενόν τε καὶ δοξαζόμενον τοῖς τῆς ἐκεῖσε πολιτείας ἡξιωμένοις» (Λόγος ΛΘ' «εἰς τὰ ἅγια φῶτα» Ε.Π.Ε. 5, σελ. 90).

Δηλαδή: «Ἐπειδὴ δὲ ἡ οὐσία τῆς ἐορτῆς εἶναι τὸ νὰ ἐνθυμούμεθα τὸν Θεόν, ἄς σκεφθοῦμε τὸν Θεόν. Διότι νομίζω ὅτι καὶ ὁ ἦχος ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐορτάζουν στὴν ἄλλη ζωὴ, ὅπου εἶναι «ἡ κατοικία ὅλων ὅσων εὐτυχοῦν» δὲν εἶναι

τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος ὑμνεῖται καὶ δοξάζεται ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀξιωθεῖ νὰ εἰσέλθουν εἰς αὐτόν».

ἐ . Ἀποσαφηνίζει τὴν διαφορὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἑορτῶν ἀπὸ τὶς ἄλλες ἑορτές.

«Ἐορτάζει καὶ Ἰουδαῖος, ἀλλὰ κατὰ τὸ γράμμα: τὸν γὰρ σωματικὸν διώκων νόμον, εἷς τὸν πνευματικὸν νόμον οὐκ ἔφθασεν. Ἐορτάζει καὶ Ἕλληνας, ἀλλὰ κατὰ τὸ σῶμα, καὶ τοὺς ἑαυτοῦ θεοὺς τε καὶ δαίμονας· ὧν οἱ μὲν εἴσι παθῶν δημιουργοὶ κατ' αὐτοὺς ἐκείνους, οἱ δὲ ἐκ παθῶν ἐτιμήθησαν. Διὰ τοῦτο ἐμπαθὲς αὐτῶν καὶ τὸ ἑορτάζειν· ἵνα ἡ τιμὴ Θεοῦ τὸ ἁμαρτάνειν, πρὸς ὃν καταφεύγει τὸ πάθος, ὡς σεμνολόγημα. Ἐορτάζομεν καὶ ἡμεῖς, ἀλλ' ὡς δοκεῖ τῷ Πνεύματι. Δοκεῖ δέ, ἢ λέγοντάς τι τῶν δεόντων, ἢ πράττοντας. Καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἑορτάζειν ἡμῶν ψυχῇ τι θησαυρίσαι τῶν ἐστώτων καὶ κρατουμένων, ἀλλὰ μὴ τῶν ὑποχωρούντων καὶ λυομένων, καὶ μικρὰ σαινόντων τὴν αἴσθησιν, τὰ πλείω δὲ λυμαινομένων τε καὶ βλαπτόντων, κατὰ γε τὸ ἐμὸν λόγον» (Λόγος ΜΑ «εἰς τὴν Πεντηκοστήν», Ἑ.Π.Ε. 5, σελ. 114).

Δηλαδή: «Ἐορτάζει καὶ ὁ Ἰουδαῖος, ἀλλὰ ἑορτάζει σύμφωνα μὲ τὸ γράμμα. Καὶ ἐπειδὴ προσπαθεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν σωματικὸν νόμον δὲν φθάνει στὸν πνευματικόν. Ἐορτάζει καὶ ὁ Ἕλληνας, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὸ σῶμα καὶ τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς δαίμονές του, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἄλλοι μὲν εἶναι δημιουργοὶ παθῶν ὁμοίων πρὸς τὰ ἰδικά του, ἄλλοι δὲ δέχονται λατρείαν ἀπὸ τὰ πάθη. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ πάθη καὶ ὁ ἑορτασμός τους, γιὰ νὰ ἀποτελεῖ ἡ ἁμαρτία τιμὴ πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν ὁποῖο ἀπευθύνεται τὸ πάθος, σὰν νὰ ἦταν πράξη ἀξιοζήλευτη. Ἐορτάζουμε κι ἡμεῖς, ἀλλὰ ὅπως φαίνεται καλὸν στὸ Πνεῦμα. Φαίνεται δὲ καλὸ ὅταν λέμε ἢ πράττουμε κάτι σωστὸ καὶ πρέπον. Καὶ αὐτὸ εἶναι γιὰ ἐμᾶς τὸ νὰ ἑορτάζουμε, τὸ νὰ ἀποθησαυρίζουμε στὴν ψυχὴ μας κάτι ἀπὸ

ἐκεῖνα τὰ ὅποῖα παραμένουν καὶ διατηροῦνται, καὶ ὅχι ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποῖα ἀπομακρύνονται καὶ ἐξαφανίζονται καὶ εὐχαριστοῦν γιὰ λίγο τὶς αἰσθήσεις μας, ἐνῶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὶς καταστρέφουν καὶ τὶς βλάπτουν, ὅπως λέγω ἐγώ».

2. Ἀπὸ τὶς διδαχὲς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

ά . Ὁ ἅγιος Πατέρας μας ἀναφέρει ὅτι οἱ ἐορτὲς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τρεῖς: Ἐπιφάνεια, Πάσχα καὶ Πεντηκοστή καὶ ὅτι ἐορτὴ γιὰ τὸν χριστιανὸ εἶναι ἡ ἀγαθὴ συνείδηση.

«Ἀεὶ γὰρ ἡμῖν ἐστὶν ἐορτὴ. Ἐορτὴ πρώτη τὰ Ἐπιφάνεια. Πάσας τὰς ἡμέρας τὰ Ἐπιφάνεια δυνατόν τελεῖν. Ἀεὶ δυνάμεθα Πάσχα ἐπιτελεῖν. Καὶ δυνάμεθα ἀεὶ Πεντηκοστήν ἐπιτελεῖν. Ἐπειδὴ ἐορτὴν οὐ καιρὸς ποιεῖ, ἀλλὰ συνειδὸς καθαρὸν. Ὁ δὲ συνειδὸς ἔχων ἀγαθὸν καὶ πράξεις τοιαύτας ἀεὶ ἐορτάζειν δύναται» (Ὁμιλία Β «εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστήν», Ε.Π.Ε. 36, σελ. 294-298).

Δηλαδή: «Γιὰ ἐμᾶς πάντοτε εἶναι ἐορτὴ. Ἡ πρώτη ἐορτὴ μας εἶναι τὰ Ἐπιφάνεια. Καὶ μπορούμε νὰ ἐορτάζωμεν ὅλες τὶς ἡμέρες τὰ Ἐπιφάνεια... Πάντοτε δυνάμεθα νὰ ἐορτάζουμε τὸ Πάσχα. Πάντοτε μπορούμε νὰ ἐορτάζουμε τὴν Πεντηκοστή. Διότι ὁ καιρὸς δὲν κάνει τὴν ἐορτὴ, ἀλλὰ ἡ καθαρὰ συνείδηση. Καὶ ἐκεῖνος ὁ ὅποῖος ἔχει καθαρὴ συνείδηση καὶ κάνει ἀγαθὲς πράξεις μπορεῖ νὰ ἐορτάζη πάντοτε»

β . Ὅτι ὁ χριστιανὸς ἐὰν ἔχη συνείδηση ἀγαθὴ τότε ἐπιτρέπεται νὰ ἐορτάζει καθημερινῶς.

«Πᾶσα γὰρ σύνοδος ἐορτὴ. Τὰς γὰρ ἐορτάς οὐ τὸ πλῆθος, ἀλλ' ἡ ἀρετὴ τῶν συλλεγομένων ποιεῖν εἴωθεν: Ἐορτὴ γὰρ μεγίστη, συνειδὸς ἀγαθόν». (Ὁμιλία Ε «Περὶ Ἀννης» Ε.Π.Ε. 84 114-116).

Δηλαδή: «Διότι κάθε συνάθροιση είναι έορτή. ... Γιατί τις έορτές δέν τις κάνει συνήθως τὸ πλῆθος, ἀλλὰ ἡ ἀρετὴ τῶν συγκεντρωθέντων. ... Διότι ἡ πιὸ μεγάλη έορτὴ εἶναι ἡ ἀγαθὴ συνείδηση».

Ψ . Ὅτι ὁ χριστιανὸς πάντοτε έορτάζει γιὰ τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα τοῦ χάρισε ὁ Θεός.

«Πᾶς ὁ χρόνος έορτῆς έστι καιρὸς τοῖς Χριστιανοῖς διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν δοθέντων ἀγαθῶν». (Ὁμιλία ΙΕ ' «εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους» Ε.Π.Ε. 18, σελ. 418-420).

Δηλαδή: «Ὅλος ὁ χρόνος εἶναι καιρὸς έορτῆς γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς λόγω τῆς ἀφθονίας τῶν ἀγαθῶν ποὺ τοὺς δόθηκαν»

Δ . Ὅτι τὴν ἀληθινὴ έορτὴ συνιστοῦν τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ.

«Αὕτη γὰρ ἀληθὴς έορτὴ, ἔνθα ψυχῶν σωτηρία, ἔνθα εἰρήνη καὶ ὁμόνοια» (Ὁμιλία Α' «εἰς τὴν Γένεσιν» Ε.Π.Ε. 2, σελ. 12).

Δηλαδή: «Διότι αὕτη εἶναι ἡ ἀληθινὴ έορτὴ, ὅπου ὑπάρχει ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν, ὅπου ὑπάρχει εἰρήνη καὶ ὁμόνοια».

«Έορτὴ ἀγαθῶν ἔργων έστιν ἐπίδειξις, καὶ ψυχῆς εὐλάβεια, καὶ πολιτείας ἀκρίβεια· κἂν ταῦτα ἔχῃς διαπαντὸς έορτάζειν δυνήσῃ, καὶ διαπαντὸς προσιέναι». (Ὁμιλία ΚΗ' «εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους» Ε.Π.Ε. 184, σελ. 214).

Δηλαδή: «Διότι έορτὴ εἶναι ἐπίδειξη ἔργων ἀγαθῶν καὶ εὐλάβεια ψυχῆς καὶ ἀκρίβεια στὸν ὀρθὸν τρόπον ζωῆς· καὶ ἂν ἔχῃς αὐτά, θὰ μπορεῖς νὰ έορτάζεις συνεχῶς καὶ διαρκῶς νὰ προσέρχεσαι».

«Τὸν χριστιανὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου τὴν αὐτῷ πρέπουσαν έορτὴν ἄγειν. Ἄν τοίνυν καθαρὸν ἔχῃς τὸ συνειδός, έορτὴν ἔχεις διαπαντός. Ταύτην τὴν έορτὴν

καὶ πλούσιος καὶ πένης ἄγειν δυνήσεται ὁμοίως. Ἐνταῦθα χρεῖα ἀρετῆς μόνης». (Λόγος «ταῖς Καλάνδαις» Ε.Π.Ε. 31, σελ. 472-474).

Δηλαδή: «Ὁ χριστιανὸς λοιπὸν ὅλη του τὴν ζωὴ πρέπει νὰ ζεῖ μὲ τὴν πρέπουσα ἐορτὴ. Ἄν ἔχεις λοιπὸν καθαρὴ τὴν συνείδηση, ἔχεις διαρκῶς ἐορτὴ. Αὐτὴν τὴν ἐορτὴ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς μπορεῖ νὰ τὴν ἐορτάσει μὲ τὸν ἴδιον τρόπον. Ἐδῶ χρειάζεται ἀρετὴ μόνον».

Ξ . «Ἐορτὴ γὰρ διὰ τοῦτο γίνεται, οὐχ ἵνα ἀσχημονῶμεν, οὐχ ἵνα ἁμαρτήματα συνάγωμεν, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ ὄντα ἀναιρῶμεν». (Ὁμιλία ΚΖ «εἰς τὴν Ἀ πρὸς Κοθρινθίους» Ε.Π.Ε. 184, σελ. 208).

Δηλαδή: «Διότι ἡ ἐορτὴ γι' αὐτό γίνεται, ὅχι διὰ ἀσχημονοῦμε, ὅχι γιὰ νὰ συσσωρεύουμε ἁμαρτήματα, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐξαλείφουμε καὶ τὰ ὑπάρχοντα».

ΜΕΡΟΣ Β

Στὸ δεύτερο (B) μέρος θὰ ἀναφερθοῦμε στοὺς δύο ἄξονες τῆς προετοιμασίας μας γιὰ τὴν Δεσποτικὴ ἑορτή, ἥτοι τῆς ὁργανώσεως τῆς δημοσίας κοινῆς προσευχῆς στὴν Ἑνορία καὶ τῆς ποιμαντικῆς φροντίδας πρὸς τοὺς πιστοὺς.

1. Ὁργάνωση τῆς δημοσίας κοινῆς προσευχῆς

α'. Οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες

«Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω»

(Πρὸς Κορινθίους Α' ἰδ' , 40)

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι προσευχομένη κοινότητα. Οἱ πιστοὶ συνέρχονται, συγκεντρώνονται στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς γιὰ νὰ λατρεύσουν τὸν Θεό. Γι' αὐτό καὶ οἱ Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας θέσπισαν τὶς Ἱερές Ἀκολουθίες καὶ διεμόρφωσαν τὸν τρόπο διεξαγωγῆς τους. Ἦδη ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔθεσε τὸν βασικότατο κανόνα ἐπιτελέσεως τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ *«Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω»*.¹ Αὐτὸ σημαίνει ὅτι οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες πρέπει νὰ τελοῦνται σύμφωνα μὲ τὸ ἥθος τῆς πνευματικότητος ποὺ διδάσκει τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο μὲ ταπείνωση, μὲ εὐλάβεια, ἐφαρμόζοντας τὴν τάξη, ὅπως ἔχει διαμορφωθεῖ καὶ παροδοθεῖ μέχρι τὶς ἡμέρες μας. Τὸ περιεχόμενο τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν διέπεται ἀπὸ τὸν κανόνα: δοξολογία - εὐχαριστία - δεησις. Ὅλες οἱ προσευχές μας περιέχουν αὐτὰ τὰ τρία στοιχεῖα

¹ Κορινθίους Α' ἰδ' , 40.

δοξολογία τοῦ Θεοῦ, ποῦ πρέπει νὰ γίνεται «μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας»,² εὐχαριστία γιὰ τὶς ἐνέργειές Του «ὕπὲρ ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν», καὶ στήν ἱκεσία «Σέ ὑμνοῦμεν, Σέ εὐλογοῦμεν, Σοί εὐχαριστοῦμεν Κύριε καὶ δεόμεθα σου ὁ Θεός ἡμῶν» καθὼς καὶ στήν δέηση γιὰ τὰ αἰτήματά μας πρέπει νὰ προηγούνται τὰ πνευματικά καὶ νὰ ἀκολουθοῦν τὰ βιοτικά, στὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνονται χαμερπῆ, ἐφάμαρτα καὶ αὐτονόητα κατὰ τὴ διακήρυξη τοῦ Κυρίου «προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὧν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν»³ καὶ τὴν προτροπὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου «τὰ ἄνω φρονεῖτε, τὰ ἄνω ζητεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς».⁴

Τὸ «*Τυπικόν*» τῆς Ἐκκλησίας ἔχει καθορίσει καὶ τὴν «τάξη» μὲ τὴν ὁποία θὰ τελεσθοῦν οἱ Ἱερὲς Ἀκολουθίες, **ποῦ πρέπει νὰ σέβονται καὶ νὰ τηροῦν οἱ πάντες Ἱερεῖς, Ἱεροψάλτες καὶ λοιπὰ στελέχη.**

Στὴν συνέχεια δίνουμε ἰδιαίτερες ὁδηγίες γιὰ τὴν τέλεση τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῶν ἐορτῶν τοῦ Ἁγίου Δωδεκαημέρου.

Ἰδιαιτέρως ἐπισημαίνουμε ὅτι στήν Ἱερὰ Μητρόπολή μας τὰ Χριστούγεννα τελοῦμε δύο θεῖες Λειτουργίες λόγῳ τοῦ πολυπληθοῦς τῶν Ἑνοριῶν μας, τοῦ ἀστικοῦ χαρακτήρα τους καὶ τοῦ ρυθμοῦ ἢ τοῦ προγράμματος τῆς ζωῆς τῶν πιστῶν, χωρὶς νὰ ἐγκαταλείπουμε τὴν

² Ἑβραίους ιβ' 28.

³ Ματθαίου στ' , 7-8.

⁴ Πρὸς Κολασσαεῖς γ' , 2.

παράδοσή μας, δίνουμε τὴν δυνατότητα μὲ αὐτὲς τὶς διευθετήσεις ὅσους δυσκολεύονται, νὰ φιλοτιμηθοῦν νὰ συμμετάσχουν στὴν ἑορταστικὴ εὐχαριστηριακὴ σύναξη τῶν πιστῶν.

Σημειώνουμε ἐπεξηγηματικὰ τὸν λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο ὀρίσθηκε ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Χριστουγέννων νὰ τελεῖται πρὶν τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀποσκοποῦσε στὴν καταπολέμηση τῆς εἰδωλολατρείας καὶ τῆς προσκυνήσεως τοῦ Ἡλίου ὡς Θεοῦ, εἰσήγαγε τὴν ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων γιὰ νὰ λατρεύεται καὶ νὰ προσκυνεῖται ὁ νοητὸς Ἡλιος τῆς Δικαιοσύνης⁵ δηλαδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ὁποῖος προϋπῆρχε τῆς δημιουργίας τοῦ κτιστοῦ ἡλίου. Ὁ κτιστὸς ἡλιος εἶναι δημιούργημα τοῦ Ἀκτίστου Ἡλίου, ὁ Ὁποῖος ὑπῆρχε προαιώνια. Γι' αὐτὸ ἡ Θεία Λειτουργία τελεῖται πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ κτιστοῦ ἡλίου.

Ἐνῶ διασώζουμε τὴν βαθύτατη ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν προαιώνια ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ Λόγου, συγκαταβαίνουμε καὶ στὴν ἀδυναμία ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀδυνατοῦν νὰ προσέλθουν «σκοτίας ἔτι οὕσης»⁶ στὴν Θεία Λειτουργία, τελοῦντες τὴν δεύτερη Θεία Λειτουργία.

Ὅπως ὁ Θεὸς μὲ τὸν λόγο Του «γεννηθήτω φῶς»⁷ διεχώρισε τὸ πρωτόγονο χάος καὶ σκότος, ἔτσι μὲ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ Του, ὁ Ὁποῖος εἶναι τὸ «φῶς τὸ ἀληθινὸ, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον»⁸ φώτισε καὶ ἔλαμψε μὲ τὴν θεογνωσίᾳ τὶς καρδιὲς καὶ

⁵ Μαλαχίου δ' 2.

⁶ Ἰωάννου κ' 1.

⁷ Γενέσεως α' 3.

⁸ Ἰωάννου α' 9.

τὸ νοῦ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ἀποστολικὸ: «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους
φῶς λάμπει, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς
γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ»⁹.

Πρόγραμμα ἑορταστικῆς περιόδου

17^{ης} Δεκεμβρίου- Χριστουγέννων 25.12.2025

Πρωτοχρονιάς 1.1.2026 καί Θεοφανίων 6.1.2026

16-17 Δεκεμβρίου, Τρίτη-Τετάρτη

Μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Προφήτου Δανιήλ τοῦ ἐν Βαβυλῶνι καί
τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων Ἀνανίου, Ἀζαρίου καί Μισαήλ τῶν ἐν καμίνῳ
καί Ἁγίου Διονυσίου ἐπισκόπου Αἰγίνης τοῦ ἐν Ζακύνθῳ

Τό ἑσπέρας τῆς Τρίτης τῆς 16ης θά τελεσθεῖ Μέγας Ἀρχιερατικός
Ἑσπερινός στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου
Καισαριανῆς ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Προστατῶν μας Ἁγίου Ἐνδόξου
Προφήτου Δανιήλ καί τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Διονυσίου
Ἐπισκόπου Αἰγίνης τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Τό πρωΐ τῆς Τετάρτης 17ης θά τελεσθεῖ στόν ἴδιο Ἱερό Ναό θεία
Λειτουργία.

Μετά τήν θεία Λειτουργία θά δεχθοῦμε στά Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς
Μητροπόλεως μας ὅσους ἐπιθυμοῦν νά μᾶς εὐχηθοῦν γιά τήν
ὀνομαστική ἑορτή μας.

Πέμπτη 25η Δεκεμβρίου 2025 Χριστούγεννα

⁹ Κορινθίους Β' δ' 6.

Ἡ Ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων τελεῖται φέτος σὲ ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος **Πέμπτη**.

1. Τὴν Κυριακὴν πρὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως 21 Δεκεμβρίου 2025 θὰ τελεσθεῖ ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ θεία Λειτουργία τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

2. Τὴν Τετάρτη 24.12.2025 παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων θὰ τελεσθοῦν

α) ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τῆς ἡμέρας

β) ἡ Ἀκολουθία τῶν Μεγάλων καὶ Βασιλικῶν Ὁρῶν

γ) Ὁ Ἑσπερινός τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων

δ) ἡ θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

ε) **Τὸ ἑσπέρας** στὸν Μητροπολιτὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καισαριανῆς, θὰ τελεσθεῖ ἡ καθιερωμένη Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ τῶν Χριστουγέννων, μὲ τὴν συμμετοχὴ ὅλων τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων.

Ὁμιλητὴ ὀρίζουμε τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Παρθένιο Οἰκονόμου Ἐφημέριο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Νέας Ἑλβετίας Βύρωνος.

3. Ἀνήμερα τὰ Χριστούγεννα Πέμπτη 25 Δεκεμβρίου 2025 θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖες Λειτουργίες, τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Ἡ πρώτη, ὅπως προβλέπεται ἀπὸ τὸ Τυπικὸ 5-8.30 π.μ. καὶ ἡ δεύτερη 9-10.30 π.μ.

4. Τήν Παρασκευή 26.12.2025 θά τελεσθεῖ ἡ Ἀκολουθία κατὰ τήν προβλεπομένη διάταξη ἐκ τοῦ Τυπικοῦ. Θά λειτουργήσουμε καί θά ὁμιλήσουμε στόν Ἱερό Ναό τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καισαριανῆς.

Πέμπτη 1η Ἰανουαρίου 2026 Πρωτοχρονιά

1. Τό ἑσπέρας τῆς 31ης Δεκεμβρίου θά τελέσουμε τόν Πανηγυρικό Ἑσπερινό τῆς ἐορτῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου στόν Κοιμητηριακό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου τοῦ Κοιμητηρίου τοῦ Δήμου Βύρωνος

2. Τήν Πρωτοχρονιά, Πέμπτη 1 Ἰανουαρίου 2026 μετά τήν θεία Λειτουργία θά τελεσθεῖ ἡ *Δοξολογία* γιά τήν εἴσοδο μας στό νέο ἔτος **2026.**

3. Στήν συνέχεια, ὅπως συνηθίζεται ἀπό τῆς συστάσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως (1974), θά τελέσουμε στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό στίς 12 τὸ μεσημέρι τήν **Ἀκολουθία τῆς κοπῆς τῆς Βασιλόπιτας** γιά νὰ ἀπευθύνουμε τίς πατρικὲς εὐχὲς μας στοὺς Κληρικοὺς καὶ στίς οἰκογένειές τους, στοὺς Ἀρχοντες τῶν πόλεων μας, στὰ στελέχη τῶν Ἑνοριῶν, στοὺς διάφορους τομεῖς τῆς διακονίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας καὶ ὁ ὅλους τοὺς πιστοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ποὺ θὰ προσέλθουν.

Ὅφείλετε ἐπομένως ὁ καθένας ὑπεύθυνος νὰ ἐνημερώσει τοὺς ἄμεσους συνεργάτες του καὶ νὰ προσέλθουν στήν ἐορταστικὴ ἐκδήλωση.

✱

Τρίτη 6η Ιανουαρίου 2026 Θεοφάνεια

Τήν Δευτέρα 5.1.2026 παραμονή τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων θά τελεσθοῦν

- α) ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τῆς ἡμέρας
- β) ἡ Ἀκολουθία τῶν Μεγάλων καί Βασιλικῶν Ὡρῶν
- γ) Ὁ Ἑσπερινός τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων
- δ) ἡ θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

ε) **Τό ἐσπέρας** στὸν Μητροπολικὸ Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καισαριανῆς, θά τελεσθεῖ ἡ καθιερωμένη Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ τῶν Θεοφανείων **στὶς 6 μ.μ.** μὲ τὴν συμμετοχὴ ὅλων τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, Πρεσβυτέρων καί Διακόνων.

Ὁμιλητὴ ὀρίζουμε τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Πρόδρομο Τζωρτζᾶτο, Ἐφημέριο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου Ὑμηττοῦ.

Κατὰ τὴν παραμονὴ ἡμέρα Δευτέρα τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων 5 Ἰανουαρίου 2026, ὅπως συνηθίζεται, θὰ ἐξέλθετε νὰ ἐπισκεφθεῖτε τὶς οἰκίες γιὰ νὰ τὶς ἀγιάσετε. Προτρέπουμε ὅλους νὰ μὴ ραθυμήσετε, νὰ μὴν ἀθυμήσετε, ἀλλὰ νὰ ἀνταποκριθῆτε στὴν ὑποχρέωση αὐτὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν θὰ σᾶς δώσουν φιλοδώρημα. Δῶρο στοὺς πιστοὺς εἶναι ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ φωτισμός.

4. Τὴν Τρίτη 6.1.2026 θά τελεσθεῖ ὁ Ὅρθρος, ἡ θεία Λειτουργία τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου καθὼς καὶ ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ.

* * * * *

β . Κατάρτιση τῶν Συνεργατῶν

Γιὰ τὴν τέλεση τῆς θείας λατρείας εἶναι ἀναγκαῖοι καὶ οἱ Συνεργάτες ποὺ διακονοῦν στὸν Ἱερὸ Ναό, ὁ καθένας γιὰ τὴν ἐργασία του.

Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ διδάξετε ὅλους τοὺς Συνεργάτες σας στὴν Ἑνορία πῶς πρέπει νὰ ἀσκοῦν τὴν διακονία τους, ὅπως προτρέπει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: *«Νὰ συμπεριφέρεται κανεὶς στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ὁ στύλος καὶ τὸ θεμέλιο τῆς ἀλήθειας»*.¹⁰

Ἱεροψάλτες

Πρῶτοι Συνεργάτες, οἱ Ἱεροψάλτες στοὺς ὁποίους πρέπει νὰ συστήσετε νὰ τηροῦν τὶς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ, νὰ μὴ αὐθαιρετοῦν, νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν τὸ ἀναλόγιο γιὰ νὰ προβληθοῦν, ἀλλὰ μὲ ταπείνωση καὶ συναίσθηση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπιτελοῦν τὴν διακονία τους γιὰ νὰ *«λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας»*.¹¹

¹⁰ Τιμόθεον Α' γ' 15.

¹¹ Ἑβραίους ιβ' 28.

Οἱ Ἱερὲς Ἀκολουθίες τῶν ἑορτῶν περιλαμβάνουν ὕμνους καὶ ἀναγνώσματα, ποὺ στὸ καθένα περιέχεται μία διδασκαλία γιὰ τὸ ἑορταζόμενο πρόσωπο καὶ γεγονός.

Γι' αὐτὸ πρέπει εἴτε νὰ ψάλλονται εἴτε νὰ διαβάζονται μὲ προσοχή καὶ νὰ ἀποδίδεται τὸ νόημά τους.

*

Ἐκκλησιαστικοὶ Σύμβουλοι

Ἐπόμενοι Συνεργάτες οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ Ἐπίτροποι. Καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ ἐκπαιδευθοῦν γιὰ τὰ καθήκοντά τους, ποὺ εἶναι οὐσιαστικά καὶ συμβάλλουν στὴν εὐρυθμὴ τέλεση τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Ὅφειλετε νὰ τοὺς ἐνημερώσετε γιὰ ὅλα τὰ θέματα καὶ ἐκεῖνοι μὲ ὑπακοή, καλὴ διάθεση, προθυμία καὶ σεβασμὸ νὰ ἐπιτελοῦν τὸ ἔργο τους.

Οἱ Ἐπίτροποι ἐπιβάλλουν τὴν τάξη στὴν Ἱερὰ Ἀκολουθία. Διευκολύνουν τοὺς πιστοὺς στὸν Ἱερὸ Ναό. Διευθετοῦν τὰ ζητήματα χωρὶς νὰ θορυβοῦν. Ἐξηγοῦν μὲ εὐγένεια. Ἐπιλαμβάνονται ὅλων τῶν θεμάτων, ὥστε οἱ Πρεσβύτεροι καὶ οἱ Διάκονοι νὰ ἐπιτελοῦν ἀπερίσπαστοι τὰ καθήκοντά τους στὴν σύναξη τῶν πιστῶν.

Ἡ πρόληψη τῶν θορύβων καὶ ἀταξιῶν ποὺ ταρασσούν τοὺς προσευχόμενους εἶναι ἀποκλειστικὸ καθῆκον τους. Ἰδιαιτέρως ἐφιστᾶται ἡ προσοχή σας γιὰ νὰ λάβετε τὰ ἀπαραίτητα μέτρα, ὥστε νὰ μὴ προκαλεῖται θόρυβος ἀπὸ πιεστικούς, ἀνυπόμονους καὶ βιαστικούς κατὰ τὴν μετάδοση τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἐπίσης ὀφείλετε νὰ

ἐπιβάλλετε τάξιν καὶ στὸ Ἱερὸ Βῆμα. Αὐτὸς ὁ θόρυβος εἶναι κατὰ πάντα ἀδικαιολόγητος καὶ σκανδαλίζει τοὺς πιστούς.

*

Λοιποὶ Συνεργάτες

Πέρα ἀπὸ αὐτὰ καὶ οἱ λοιποὶ Συνεργάτες τῆς Ἑνορίας πρέπει νὰ ἐνημερωθοῦν γιὰ τὰ καθήκοντά τους, ὥστε εἰ δυνατόν, κανένα ἀπρόοπτο καὶ ἀπρογραμματίστο νὰ μὴ σᾶς ἐκθέσει.

Δὲν ἀγνοεῖτε ἀσφαλῶς, ὅτι αὐτὲς τὶς ἡμέρες θὰ προσέλθουν στὶς Ἱερὲς Ἀκολουθίες καὶ πιστοί, οἱ ὅποιοι ἐκκλησιάζονται μία ἢ δύο φορές τὸ χρόνο. Αὐτοὶ δὲν γνωρίζουν. Πρέπει κάποιος νὰ τοὺς ὑποδείξει τὰ δέοντα γιὰ νὰ μὴ στενοχωρηθοῦν καὶ νὰ μὴ σᾶς στενοχωρήσουν.

γ'. Εὐπρεπισμὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Μετὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν Συνεργατῶν ἐπιβάλλεται νὰ φροντίσετε τὴν καθαριότητα καὶ εὐπρέπεια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Δὲν πρέπει νὰ ἐπιδεικνύονται οὔτε ὑπερβολὲς οὔτε ἀδιαφορία.

Σὲ παλαιότερες Ἐγκυκλίους μας ἔχουμε ἐπιστήσει τὴν προσοχὴ ὅλων, ὥστε οἱ πολυέλαιοι, τὰ καλύμματα, τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ τῆς θείας λατρείας νὰ εἶναι καθαρὰ.

Στὴν ἐνότητα αὕτη συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ συντονισμὸς, ἡ σωστὴ ρύθμιση καὶ καλὴ χρῆση τῶν μικροφωνικῶν ἐγκαταστάσεων.

Για τὸ θέμα αὐτὸ ὑπενθυμίζουμε τὰ ὑπ' ἀριθμὸ Φ.1/4/591/8.7.2003 καὶ Φ.1/4/872/4.9.2008 Ἑγκύκλια Σημειώματά μας.

* * * * *

2. Ποιμαντική φροντίδα

α'. Ἡ πνευματικὴ προετοιμασία τῶν πιστῶν

γιά τὴν συμμετοχὴ τους στὴν ἑορτὴ τῆς Ἐκκλησίας

Ἀπαραιτήτως ὑποχρεούμεθα νὰ προετοιμάσουμε τοὺς πιστοὺς καταλλήλως ὥστε νὰ ἐκκλησιασθοῦν καὶ νὰ δοξολογήσουν τὸν Θεὸ γιὰ τὰ ἀγαθὰ ποὺ χάρισε στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν ἐνσάρκωση τοῦ Υἱοῦ Του.

Ὑπάρχουν κατάλληλα βοηθήματα ποὺ μπορεῖτε νὰ τὰ συμβουλευθεῖτε. Στὴν πνευματικὴ προετοιμασία περιλαμβάνεται ἡ καλλιέργεια τῶν πιστῶν γιὰ νὰ προσέλθουν στὶς Ἱερὲς Ἀκολουθίες καὶ νὰ συμμετάσχουν στὰ ἅγια Μυστήρια· τὴν ἱερὰ ἐξομολόγηση καὶ τὴν θεία Μετάληψη τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ἡ συμφιλίωση πρὸς ὅλους, ἡ προσευχή, ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν νέκρωση τῶν παθῶν, ἡ ἄσκηση τῶν ἀρετῶν, ἡ ζωὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσέβειας.

Ἡ συμμετοχὴ στὰ Ἅγια Μυστήρια καὶ ὁ προσωπικὸς ἀγώνας ἐνώνουν προσωπικά, λυτρωτικά τὸν πιστὸ μὲ τὸν Σαρκωθέντα Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, ἐφόσον τὰ πάντα στὴν Ἐκκλησία πρὸς αὐτὸ τὸν σκοπὸ συντελοῦν κατὰ τὴν ἀποστολικὴ διδασκαλία: «*ἼΑρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ,*

ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ».¹²

Ἡ ἀνάλυση τῶν ἀναγνωσμάτων ποὺ ἀναφέρονται στὸ «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον»¹³ εἶναι ἓνα ὠραῖο καὶ ἐποικοδομητικὸ θέμα, τὸ ὁποῖο συνιστοῦμε νὰ παρουσιάσετε στὶς διαλέξεις καὶ στὶς κατηχητικὲς ὁμιλίες σας γιὰ τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια τῶν πιστῶν, ὥστε νὰ ἀποκτήσουν τὴν γνώση τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας μας. Ἰδιαίτερη μέριμνα νὰ ἐπιδείξετε γιὰ τὸν ἐκκλησιασμὸ τῶν μαθητῶν. Εἶναι μία ἀκόμη καλὴ εὐκαιρία καὶ δυνατότητα, ἡ ὁποία προσφέρεται γιὰ νὰ τὴν ἀξιοποιήσουμε ποιμαντικά.

Γιὰ τὴν προετοιμασία τῶν πιστῶν ἀξιοποιήσατε καὶ κάθε εὐκαιρία τῶν κατ' οἶκον ἐπισκέψεων, γιὰ τὴν τέλεση Ἱερῶν Μυστηρίων καὶ Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Μὴ περιορίζεσθε στὴν τέλεση τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας. Ἐπωφεληθεῖτε γιὰ νὰ μιλήσετε γιὰ τὶς ἡμέρες, γιὰ τὴν σημασία τους, προσφέρετε ἓνα ἐποικοδομητικὸ βιβλίο. Ἀναφερθεῖτε στὴν ἀνάγκη συμμετοχῆς στὰ ἀγιώτατα Μυστήρια.

β . Μηνύματα

Συνημμένως στὴν παροῦσα ἀποστέλλουμε τὰ Μηνύματα γιὰ τὰ Χριστούγεννα 2025 καὶ τὴν Πρωτοχρονιά 2026 προκειμένου νὰ ἀναγνωστοῦν κατὰ τὴν ἀπόλυση τῆς θείας Λειτουργίας τῆς 25ης Δεκεμβρίου 2025 καὶ 1ης Ἰανουαρίου 2026.

γ . Ἐκκλησιασμός Σχολείων

¹² Ἐφεσίους β' 19-20.

¹³ Τιμόθεον Α' γ' 16.

Ἐπειδὴ μερικά Σχολεῖα προγραμματίζουν τὸν ἐκκλησιασμό τῶν μαθητῶν πρὶν τὶς διακοπὲς τῶν Χριστουγέννων, συνιστοῦμε, μὲ πρωτοβουλία σας, νὰ ἐπικοινωνήσετε ἐγκαίρως μὲ τὶς Ἑκπαιδευτικὲς Ἀρχές, ὥστε νὰ ρυθμίσετε τὸν ἐκκλησιασμό τῶν μαθητῶν, ἐνημερώνοντάς τους γιὰ τὸ πότε μποροῦν νὰ ἐκκλησιασθοῦν τὰ παιδιὰ καὶ νὰ κοινωνήσουν.

δ . Θεολογικὰ καὶ Ἑορταστικὰ Κείμενα

Γιὰ τὴν πνευματικὴ κατάρτισή σας συνημμένως ἀποστέλλουμε κείμενα ποὺ ἀναλύουν θεολογικὰ τὸ νόημα τῶν ἑορτῶν τοῦ Δωδεκαημέρου (Χριστουγέννων, Περιτομῆς τοῦ Κυρίου, Θεοφανείων).

έ . Διανομὴ Φυλλαδίων, βιβλιδαρίων καὶ λοιπῶν ἐντύπων

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολή μας θὰ ἐκδώσει γιὰ νὰ διανεμηθοῦν στοὺς πιστοὺς ἀπὸ τὸ παγκάρι τὰ ἐξῆς τὰ Μηνύματά μας γιὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά.

στ . Εὐχὲς στοὺς συνεργάτες σας

Μὴ παραλήψετε νὰ εὐχηθεῖτε γιὰ τὶς ἑορτὲς στοὺς Συνεργάτες καὶ σὲ ὅλα τὰ Στελέχη τῆς Ἑνορίας σας.

* * * * *

3. «Ἑρνος Ἀγάπης 2025»

Τὰ Χριστούγεννα εἶναι ἑορτὴ πανσεβάσμιος, ἑορτὴ ἀγάπης καὶ κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἑορτὲς μᾶς ἐνώνουν καὶ φανερώνουν τὴν ἐν Χριστῷ ἀδελφότητά μας.

Γι' αυτό διοργανώνουμε τὴν φιλανθρωπία τῆς Ἑνορίας, ὥστε νὰ προσφέρουμε ἀγάπη, στοργή, πρόνοια καὶ βοήθεια σὲ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη.

Ὁ «Ἑρανος τῆς Ἀγάπης» προορίζεται γιὰ νὰ συγκεντρώσουμε χρήματα, γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό.

Στὴν περίοδο τῆς δοκιμασίας τῶν ἀδελφῶν συνανθρώπων μας ἔχουν ἐφαρμογὴ οἱ προφητικοὶ λόγοι:

*«Διάθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἰσάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ἐὰν ἴδῃς γυμνόν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει... καὶ δῶς πεινῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσης, τότε ἀνατελεῖ ἐν τῷ σκότει τὸ φῶς σου, καὶ τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία. καὶ ἔσται ὁ Θεός σου μετὰ σοῦ διαπαντός».*¹⁴

Γιὰ τὴν διακονία αὕτὴ ἔχουμε δώσει ὁδηγίες μὲ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν Φ.1/4/437/02.10.2025 Ἐγκύκλιο Σημείωμά μας καὶ μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 321 (Φ.1/3/436/02.10.2025 Ἐγκύκλιό μας.

Διανομὴ δεμάτων μὲ τρόφιμα

Ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὶς Ἑνορίες θὰ διανεμηθοῦν, ὅπως τὰ παρελθόντα ἔτη, μαγειρευμένο φαγητό, δέματα μὲ τρόφιμα καὶ χρηματικὰ βοηθήματα.

Αὐτὸ τὸ καθῆκον μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφοντας:

*«Τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός».*¹⁵

¹⁴ Ἡσαΐου νή , 7, 10-11.

¹⁵ Ἑβραίους ιγ , 16.

Δισκοφορίες

Ὑπενθυμίζουμε ὅτι κατὰ τὴν περίοδο τῶν ἑορτῶν θὰ διεξαχθοῦν δισκοφορίες ὡς ἑξῆς, ὅπως ἀναφέρονται στὸ ὑπὸ ἀριθμὸν **Φ.1/4/537/18.11.2025** Ἐγκύκλιο Σημείωμά μας.

Ἐνημερωτικά ἀναφέρουμε ὅτι θὰ διεξαχθοῦν στίς ἡμερομηνίες:

α) Τὴν Κυριακή 7 Δεκεμβρίου 2025- Ὑπὲρ τοῦ «Κεντρικοῦ Ταμείου Φιλανθρωπίας»

β) Τὴν Κυριακή τῶν Προπατόρων 14 Δεκεμβρίου 2025,

δ) Τὴν Κυριακή πρό τῶν Χριστουγέννων 21 Δεκεμβρίου 2025,

ε) Τὴν Πέμπτη τῶν Χριστουγέννων 25 Δεκεμβρίου 2025,

στ) Τὴν Πέμπτη τῆς Πρωτοχρονιάς 01 Ἰανουαρίου 2026 καί

ζ) Τὴν Κυριακή πρό τῶν Φώτων 4 Ἰανουαρίου 2026

η) Τὴν Τρίτη τῶν Θεοφανείων 06 Ἰανουαρίου 2026.

4. Οἱ ποιμαντικές Ἐγκυκλίόί μας τῆς περιόδου

Ὑπενθυμίζουμε καὶ τὶς σχετικές Ἐγκυκλίους μας τῶν προηγουμένων ἐτῶν γιὰ τὴν ἄσκηση τῆς διακονίας μας αὐτὴ τὴν περίοδο.

10 (Φ.1/3/764) 14.12.2000	19 (Φ.1/3/952) 10.12.2001
25 (Φ.1/3/1063) 29.11.2002	32 (Φ.1/3/1065) 19.11.2003
43 (Φ.1/3/1402) 1.12.2004	54 (Φ.1/3/1285) 21.11.2005
64 (Φ.1/3/1423) 16.11.2006	72 (Φ.1/3/1165) 20.11.2007
84 (Φ.1/3/1192) 18.11.2008	96 (Φ.1/3/990) 25.11.2009
107 (Φ.1/3/1343) 129.11.2010	117 (Φ.1/3/1537) 9.12.2011
127 (Φ.1/3/1310) 3.12.2012	137 (Φ.1/3/1202) 25.11.2013

147 (Φ.1/3/1081) 19.11.2014	156 (Φ.1/3/912) 9.11.2015
168 (Φ.1/3/947) 1.12 2016	180 (Φ.1/3/945) 27.11.2017
193 (Φ.1/3/1003) 27.11.2018	212 (Φ.1/3/847) 15.11.2019
234 (Φ.1/3/693) 05.11.2020	253 (Φ.1/3/735) 15.11.2021
269 (Φ.1/3/625) 15.11.2022	284 (Φ.1/3/590) 20.11.2024
308 (Φ.1/3/578) 2.12.2024	

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί

Εὐχόμαστε νὰ ἐορτάσουμε θεαρέστως καί εὐσεβοφρόνως τὶς ἅγιες ἐορτὲς τῆς τοῦ Υἱοῦ Θεοῦ ἐν σαρκὶ ἐπιφανείας, προσφέροντες στὸν ἐν σπηλαίῳ γεννηθέντα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν πίστη, προσκύνηση, εὐχαριστήριον ὕμνο, δοξολογία, ὁμολογία, μαρτυρία, βίον ἔνθεο, ὑπομονὴ στὶς θλίψεις, μακροθυμία, ἀγάπη καὶ μετάνοια.

Μετὰ πατρικῶν καὶ ἐορτίων εὐχῶν

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ

